

El llenguatge Violentament

Trobem encara, de tant en tant, en textos impresos, formes d'adverbis de manera com «violentment», «incruentment», «fraudentment»... Els qui escriuen aquestes formes adverbials ignoren que els adverbis de manera en -ment s'obtenen sempre sobre el femení dels adjectius qualificatius o bé que violent, incruent (com cruent i fraudulent són adjectius de dues terminacions, que fan en el femení violenta, incruenta i fraudulenta.

No tots els adjectius qualificatius són de dues terminacions. N'hi ha un bon nombre que tenen una mateixa forma per al masculí i per al femení. Entre ells, tenim els acabats en ant i ent, com interessant, elegant, fervent o freqüent. Justament, de molts d'aquests adjectius, com elegant, amargant, decent, innocent, bullent, intransigent, etc, es forma un femení fals, o si es vol, analògic, i es diu, així, «una noia elegant», «una persona decenta», «aigua bullenta», «una dona intransigent», etc, formes que el rigor gramatical no admet. I, sens dubte com a reacció contra aquests femenins repetidament combatuts, algú considera també d'una sola terminació violent, cruent (o incruent i fraudulent, d'on aquests adverbis incorrectes com «violentment», etc.

Però cal recordar que no tots els adjectius acabats en ent són d'una terminació. La memorització dels que tenen dues terminacions és ben senzilla: atent, content (ningú no dirà, suposem, «una noia content»), cruent, lent i tots els acabats en lent —com violent, calent, dolent, valent, etc.— llevat de equivalent que és invariable. Cal incloure-hi, és clar, tots els compostos possibles: desatent, descontent, incruent, etc.

No tots els adjectius admeten la formació d'un adverbi en ment. En aquells que són possibles d'aquesta sèrie, però, caldrà no oblidar-la, que és la marca del femení: atentament, cruentament, incruentament, lentament, violentament, fraudulentament, suculentament, etc.

Albert Jane